

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічний Факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(СИЛАБУС)

НАУКОВА ОСВІТА ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

(назва навчальної дисципліни)

Наукова освіта та наукова комунікація

(назва освітньо-професійної програми)

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

(код і назва спеціальності)

2-й рік навчання, 3-й семестр (для магістрів з терміном навчання – 1,10)

Форма навчання (денна, заочна)

Галузь знань
01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень
Другий рівень вищої
освіти (магістерський)

**Кафедра
та викладач**

Кафедра ЮНЕСКО з наукової освіти

Викладач: Ревін Фрол Геннадійович, кандидат філософських наук, викладач кафедри ЮНЕСКО з наукової освіти
Лінк на профіль викладача на сайті кафедри: https://unesco.udu.edu.ua/ua/pro-nas/nasha-komanda/3_revin-frol-gennadiyovich

Лінк у Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?user=E2ORWmcAAAAJ&hl=en>

E-mail: f.g.revin@npu.edu.ua

**I. Основна
мета/цілі навчання**

Основна мета вивчення навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системи знань та навичок з реалізації положень концепції сталого розвитку засобами наукової освіти

**II. Місце
навчальної
дисципліни в
освітній програмі**

Навчальна дисципліна вибіркова

Цикл загальної підготовки

*Шифр дисципліни: **ВВ 2.04***

**III. Обсяг
навчальної
дисципліни**

Кількість кредитів

3 кредити

Загальна кількість годин

90

Лекційні заняття

Денна – 16, заочна – 6

Семінарські/практичні заняття

Денна – 16, заочна – 6

Самостійна робота

Денна – 58, заочна – 78

**IV. Короткий зміст
навчальної
дисципліни**

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи наукової освіти для сталого розвитку

Тема 1.1. Концептуальні засади феномену наукової освіти для сталого розвитку

Поняття наукової освіти як основи для сталого розвитку; структура та принципи наукової освіти, спрямованої на сталий розвиток; роль науки в формуванні свідомості сталого розвитку; вплив наукової освіти на глобальні та локальні процеси.

Тема 1.2. 17 цілей ООН задля глобальної й локальної сталості

Аналіз та інтеграція 17 Цілей сталого розвитку ООН у навчальні програми; методи навчання, які сприяють розумінню та досягненню цих цілей; роль освітніх інститутів у просуванні цілей ООН на місцевому та глобальному рівнях.

Тема 1.3. Феномен випереджаючої освіти як запорука сталого розвитку

Вивчення концепції випереджаючої освіти; підготовка учнів до майбутніх викликів сталого розвитку; розробка освітніх програм, які передбачають майбутні потреби в знаннях та навичках для сталого розвитку.

Тема 1.4. Екологічний вимір наукової освіти для сталого розвитку

Інтеграція екологічних знань в освітні процеси; навчання екологічній відповідальності та сталим практикам; вивчення екосистем та впливу людської діяльності на навколишнє середовище через наукову призму.

Змістовний модуль 2. Практичні аспекти наукової освіти для сталого розвитку

Тема 2.1. Економічна площина наукової освіти для сталого розвитку

Економічна освіта як інструмент сталого розвитку; вивчення моделей сталого економічного зростання; застосування економічних теорій для вирішення екологічних та соціальних проблем через освіту.

Тема 2.2. Соціокультурні аспекти наукової освіти для сталого розвитку**

Вплив соціокультурного контексту на освіту для сталого розвитку; розуміння різноманіття та інклюзії в контексті сталого розвитку; формування культурної свідомості та соціальної відповідальності через освітні програми.

Тема 2.3. Інформаційна складова сучасної наукової освіти для сталого розвитку

Використання інформаційних технологій для підтримки та поширення знань про сталий розвиток; цифрова грамотність як частина освіти для сталого розвитку; аналіз інформації та критичне мислення в контексті сталого розвитку.

Тема 2.4. Синергія науки та соціальної практики з забезпечення сталого розвитку

Практичне застосування наукових знань для досягнення сталого розвитку; партнерство між науковими установами та соціальними організаціями; проекти, що об'єднують наукові дослідження з реальними соціальними потребами.

Тематика семінарських занять:

Семінар 1. *Концептуальні засади феномену наукової освіти для сталого розвитку*

Семінар 2. *17 цілей ООН задля глобальної й локальної сталості*

Семінар 3. *Феномен випереджаючої освіти як запорука сталого розвитку*

Семінар 4. *Екологічний вимір наукової освіти для сталого розвитку*

Семінар 5. *Економічна площина наукової освіти для сталого розвитку*

Семінар 6. *Соціокультурні аспекти наукової освіти для сталого розвитку*

Семінар 7. *Інформаційна складова сучасної наукової освіти для сталого розвитку*

Семінар 8. *Синергія науки та соціальної практики з забезпечені сталого розвитку*

V. Результати навчання та компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук та наукової освіти.

№	Результати навчання	Компетентності
1	РН6. Розробляти та реалізовувати освітні проекти у сфері наукової освіти та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.	ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу наукової інформації з різних джерел. ЗК3. Здатність застосовувати наукові знання у практичних ситуаціях.
2	РН7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.	СК4. Здатність надавати консультації з питань інновацій в науковій освіті. СК5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.
3	РН9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.	

*Прим.: Під час розроблення робочих навчальних програм навчальної дисципліни «Наукова освіта для сталого розвитку» обов'язково враховується Стандарт вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка відповідної спеціальності (011 Освітні/Педагогічні науки) за якою навчаються здобувачі другого (магістерського) рівня визначеної освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми

VI. Порядок і критерії оцінювання

Форма підсумкового контролю – залік. Підсумкова оцінка на заліку формується за результатом поточної роботи протягом навчального курсу.

Під час підсумкового семестрового контролю у формі заліку оцінка за опанування програми навчальної дисципліни «Наукова освіта для сталого розвитку» визначається як сума результатів відповідей на

семінарських заняттях та виконання завдань для самостійної роботи. Максимальний загальний бал оцінювання складає 100 балів.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей: повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових (практичних) завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач загалом засвоїв навчальну дисципліну, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості тем.

Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково засвоїв навчальну дисципліну, не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку; 0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу

Вимоги до роботи здобувачів вищої освіти під час проведення навчальних занять з курсу (відвідування занять, етика поведінки під час занять, відпрацювання пропущених занять тощо).

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Українському державному університеті (УДУ) імені Михайла Драгоманова (2024 р.) з дисципліни «Наукова освіта для сталого розвитку» передбачені наступні форми та види організації освітнього процесу: *навчальні заняття* (лекції, семінарські заняття, консультації); *самостійна робота здобувачів* (різноманітні види індивідуальної та колективної навчальної діяльності

здобувачів, яка здійснюється ними на навчальних заняттях або під час позааудиторної роботи); *виконання індивідуальних завдань* (реферати, есе, аналітичні роботи, різні види контрольних завдань, які виконуються під час самостійної роботи здобувачі вищої освіти); *контрольні заходи* (контроль поточної роботи, модульний контроль, рубіжний (міжсесійна атестація), підсумкова семестрова атестація).

Відвідування занять та відпрацювання здобувачами пропущених занять є обов'язковим до заліку. Здобувачі, які оформили індивідуальні графіки навчання повинні вчасно виконувати всі завдання та відпрацьовувати семінарсько-практичні заняття.

Поточна успішність з навчальної дисципліни оцінюється від 0 до 100 балів включно. Здобувач одержує залік, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів з навчальної дисципліни.

Вимоги до академічної доброчесності здобувачів.

Згідно Положенню про академічну доброчесність в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова (2024), здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись принципів академічної доброчесності, а саме:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб та можливостей);
  - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
  - дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права;
  - надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень та джерела інформації.
-

VIII. Основні інформаційні ресурси

1. Бондар, М. П. (2009). "Освіта для сталого розвитку: теорія і практика". Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка, 1, 7-14.
2. Гаврилов, І. В. (2016). "Освіта для сталого розвитку в системі вищої освіти". Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна, Серія: Проблеми політології, економіки та історії держави і права, 16, 14-20.
3. Дзюбенко, О. М.** (2017). "Освіта для сталого розвитку: концептуальні засади". Вісник Львівського університету. Серія географічна, 51, 32-38.
4. Коваленко, Є. В.** (2020). "Стратегічні напрямки освіти для сталого розвитку в Україні". Вісник Одеського національного університету. Серія: Соціологія і політичні науки, 25(2), 75-83.
5. Лисенко, Л. М. (2018). "Освіта для сталого розвитку: виклики та перспективи". Педагогічна освіта: теорія і практика, 26(2), 123-129.
6. Мельник, Л. Г.(2019). "Інноваційні підходи до освіти для сталого розвитку". Вісник Сумського державного університету. Серія: Економіка, 2, 174-181.
7. Hopkins, C., & McKeown, R.** (2002). "Education for Sustainable Development: An International Perspective." In D. Tilbury, R. B. Stevenson, J. Fien, & D. Schreuder (Eds.), Education and Sustainability: Responding to the Global Challenge (pp. 13-24). IUCN Commission on Education and Communication.
8. Leal Filho, W., Wu, Y. J., Brandli, L. L., Avila, L. V., Azeiteiro, U. M., Caeiro, S., & Madruga, L. R. D.** (2017). "Identifying and overcoming obstacles to the implementation of sustainable development at universities." Journal of Integrative Environmental Sciences, 14(1), 93-108.
8. Sterling, S. (2004). "Higher Education, Sustainability, and the Role of Systemic Learning." In P. B. Corcoran & A. E. J. Wals (Eds.), Higher Education and the Challenge of Sustainability: Problematics, Promise, and Practice (pp. 49-70). Springer.

---

*Обговорено та затверджено на засіданні кафедри ЮНЕСКО з наукової освіти,
протокол № 6 від 21.01.2025*
